

Raadsvoorstel voor behandeling in oordeelvormende/besluitvormende vergadering

Datum vergadering	:	Zaaknummer	:	188535
Onderwerp	:	<i>Initiatiefvoorstel 'Ede Regenbooggemeente'</i>		
Agendapunt	:	...		
Portefeuillehouder	:	René Verhulst		
Afdeling	:	Griffie		
Telefoonnr.	:	14 0318		
E-mailadres	:	info@ede.nl		
Datum besluit B en W	:	...		
Initiatiefnemers	:	Stephan Neijenhuis (D66), Ellen Out (GroenLinks), Gabriëlle Hazeleger (GemeenteBelangen), Harry van Huijstee (PvdA), Bart Omlo (VVD), Cora van Wijngaarden (CDA), Ellen Wijnsouw (Fractie Wijnsouw)		

Beslispunten

1. De gemeente Ede uit te roepen tot Regenbooggemeente en het college van B en W te verzoeken daartoe een intentieverklaring te ondertekenen met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).
2. Het college van B en W op te dragen een beleidsplan op te stellen; hierbij de voorstellen uit de Initiatiefnota Ede Regenbooggemeente als uitgangspunt te nemen en dit plan voor het einde van 2021 voor te leggen aan de gemeenteraad.

Toelichting

Ruim tien jaar bestaan er Regenbooggemeenten in Nederland. Een Regenbooggemeente is een gemeente die actief beleid ontwikkelt voor de sociale acceptatie, veiligheid en emancipatie van lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en intersekse mensen (LHBTI's). Gemeenten kunnen zichzelf uitroepen tot Regenbooggemeente en LHBTI-beleid ontwikkelen. De grootste 50 gemeenten (G50), waar Ede toe behoort, kunnen ook een intentieverklaring tekenen met de minister van OCW. Alleen deze G50-gemeenten komen in aanmerking voor subsidie vanuit OCW.

Op dit moment zijn slechts twee 100.000+-gemeenten nog niet aangesloten bij dit initiatief: Apeldoorn en Ede. De initiatiefnemers stellen voor de gemeente Ede ook uit te roepen tot Regenbooggemeente. Daarbij past volgens de initiatiefnemers dat de Edese gemeenteraad de daad bij het woord voegt en met beleidsvoorstellen probeert een inclusieve samenleving na te streven voor de LHBTI-inwoners. In bijgevoegde initiatiefnota doen de initiatiefnemers voorstellen die als uitgangspunten kunnen dienen voor het op te stellen beleidsplan om verbetering aan te brengen in het LHBTI-beleid van de gemeente Ede.

Argumentatie

Iedereen hoort erbij in Ede. De initiatiefnemers vragen met dit initiatiefvoorstel extra aandacht voor onze LHBTI-inwoners. Het is namelijk nog niet altijd het geval dat zij zich vrij, veilig en geaccepteerd voelen. Uit onderzoek van I&O Research¹ in opdracht van de provincie Gelderland blijkt dat meer dan 40% van de LHBTI-inwoners van Oost-Nederland zich onveilig voelt, bijvoorbeeld tijdens het uitgaan of op straat. Dat is twee keer zo hoog als niet-LHBTI-inwoners. Ook voelt 15% van de LHBTI-inwoners zich wel eens of vaak onveilig op school of werk. Soms leidt dat er zelfs toe dat zij verhuizen. Eén op de drie LHBTI-inwoners die verhuisd zijn, gaven zelfs aan dat de buurt een reden is om te verhuizen, terwijl dit onder niet-LHBTI-inwoners slechts één op de vijf betreft. De onderzoekers wijzen erop dat de

¹ I&O research (2019), <https://www.art1gelderlandmidden.nl/uploads/Samenlevingsonderzoek%20Oost-Nederland%20acceptatie%20van%20LHBTI%20in%20Gelderland%20en%20Overijssel.pdf>

indicatoren over onveiligheid en sociale acceptatie opvallend slechter zijn in Oost-Nederland ten opzichte van het nationale onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau een jaar eerder.

Deze cijfers en veel ervaringen die de initiatiefnemers in de afgelopen jaren ter ore zijn gekomen, laten zien dat we er nog niet zijn. Gelukkig onderneemt de gemeente Ede ook actie op het gebied van inclusie in den brede, waaronder inclusief beleid voor LHBTI-inwoners. Zo wordt er twee keer per jaar een Inclusiecafé georganiseerd, worden er contacten gelegd met de LHBTI-gemeenschap via Astrant en is er startsubsidie verleend voor enkele activiteiten op dit gebied. Initiatiefnemers zijn echter van mening dat er meer gedaan zou kunnen worden en dat Ede dit beleid nadrukkelijker kan uitdragen. Op deze manier kunnen we werken aan een inclusieve lokale maatschappij voor alle Edenaren.

Regenbooggemeenten

Vanaf 2008 zijn er in Nederland gemeenten die publiek uitspreken inclusief te willen zijn voor hun LHBTI-inwoners en met beleid de sociale acceptatie, veiligheid en weerbaarheid van hun LHBTI-inwoners te willen verbeteren. Het aantal gemeenten dat zich heeft aangesloten bij dit initiatief is sterk gestegen nadien en zijn vanaf 2015 bekend als 'Regenbooggemeenten'. Daarnaast zijn alle Nederlandse provincies, dus ook Gelderland een 'Regenboogprovincie'. Van de 100.000+-gemeenten zijn alleen Apeldoorn en Ede geen Regenbooggemeente. Vanuit het ministerie van OCW worden G50-gemeenten die een intentieverklaring ondertekenen ook financieel ondersteund in het beleid voor hun LHBTI-inwoners. Uit de evaluatie van de Regenbooggemeente in 2017 blijkt dat dit initiatief daadwerkelijk een verbetering in gang heeft gezet voor de gemeenten die zich hebben aangesloten. In deze gemeenten is meer aandacht voor LHBTI-inwoners in hun beleid na het uitroepen tot Regenbooggemeente ten opzichte van gemeenten die zich niet hebben aangesloten.² Uit het onderzoek blijkt tevens dat Regenbooggemeenten een grote impuls hebben gegeven aan de sociale acceptatie en veiligheid van hun LHBTI-inwoners.

Beleidsplan

Om een Regenbooggemeente te worden en aanspraak te kunnen maken op de decentralisatie-uitkering van € 20.000 zijn verschillende zaken nodig volgens het ministerie van OCW.

- Het college van B en W moet een beleidsplan maken dat de raad kan vaststellen, met daarin een beschrijving van de beleidsdoelen voor LHBTI-emancipatie en de organisaties waar de regenbooggemeente mee samenwerkt om deze doelen te bereiken, in de samenwerkingsperiode en structureel.
- Bij het beleidsplan dient een begroting te worden gevoegd, waarin de gemeente het bedrag uit de decentralisatie-uitkering aanvult door een equivalent ter beschikking te stellen in financiële middelen of via inzet van fte's. De begroting dient in onderdelen de financiële inzet op LHBTI-beleid weer te geven en daarbij in te gaan op de btw-plichtigheid van de gemaakte uitgaven. Het bedrag aan btw krijgt de gemeente uitbetaald via het btw-compensatiefonds.

De initiatiefnemers willen niet dat dit initiatiefvoorstel zich beperkt tot symboliek, ook al kunnen dergelijke acties wel degelijk bijdragen aan acceptatie en LHBTI-inwoners het gevoel geven dat de gemeente er óók voor hen is. De initiatiefnemers willen graag echt de daad bij het woord voegen en een voorzet doen voor het beleidsplan dat het college dient te maken en door de raad laat vaststellen om een Regenbooggemeente te worden. De initiatiefnemers hebben bijgevoegde Initiatiefnota opgesteld waarin zij een basis willen leggen voor het nader op te stellen beleidsplan.

Communicatie

Na de besluitvorming van de gemeenteraad brengen de initiatiefnemers een persbericht uit. Kennisinstituut Movisie³ zal op de hoogte worden gebracht van het besluit van de gemeenteraad, zodat kennis en expertise op dit gebied kunnen worden gedeeld. Daarnaast zullen lokale betrokken partijen

² Panteia en Atria (2017). Evaluatieonderzoek Regenboogsteden 2015-2017.

https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2020-05/Rapport_effecten_Regenboogsteden.pdf

³ https://www.movisie.nl/zoeken?fulltext=regenbooggemeenten&sort_bef_combine=search_api_relevance+DESC

zoals onder andere COC Midden-Gelderland, Shout! Wageningen en Fierce op de hoogte worden gesteld zodat zij een bijdrage kunnen leveren aan de totstandkoming van het beleidsplan.

Kosten, baten en dekking

Het college wordt verzocht om eventuele extra kosten vanuit het nader op te stellen beleidsplan in kaart te brengen en deze financiële keuzes voor te leggen aan de raad bij de eerstvolgende Perspectiefnota of Programmabegroting. Als dekking voor de te nemen maatregelen kan gebruik gemaakt worden van de decentralisatie-uitkering die de gemeente ontvangt voor het Regenboogbeleid bij de eerstvolgende meicirculaire. Dit betreft op dit moment € 20.000 per jaar, vooralsnog tot en met het jaar 2022. De cofinanciering vanuit de gemeente kan vormgegeven worden door het inzetten van de projectleider Inclusie. Met het budget vanuit de decentralisatie-uitkering kan ervoor gezorgd worden dat de projectleider ook ruimte overhoudt voor het inclusiebeleid op andere terreinen dan LHBTI.

Gemeenteraad

Het initiatiefvoorstel wordt aangeboden aan de Agendacommissie, met het verzoek dit voor een reactie aan te bieden aan het college van B en W en te agenderen voor een oordeelvormende en/of direct een besluitvormende vergadering van de gemeenteraad.

Ondertekening en naam,

de initiatiefnemers:

Stephan Neijenhuis
D66

Ellen Out
GroenLinks

Gabriëlle Hazeleger
GemeenteBelangen

Harry van Huijstee
PvdA

Bart Omlo
VVD

Cora van Wijngaarden
CDA

Ellen Wijnsouw
Fractie Wijnsouw